

Nama :
Kelas :

ASESMEN SUMATIF AKHIR TAHUN
Tahun Ajaran 2023/2024

LEMBAR SOAL

Mata Pelajaran : BAHASA JAWA
Kelas : XI (SEBELAS)
Hari / Tanggal : Senin, 3 Juni 2024
Jam : 09.30 - 11.00 WIB

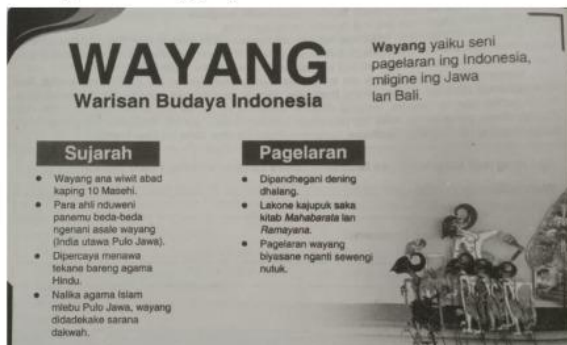
PETUNJUK UMUM :

1. Tulis Nama dan Nomor peserta pada lembar jawab
2. Periksa dan bacalah soal sebelum anda menjawabnya
3. Jumlah soal sebanyak 45 butir.

**** SELAMAT MENGERJAKAN ****

A. PILIHAN GANDA

Infografik kanggo pitakonan nomer 1-3.

1. Wong kang mandhegani wayang yaiku
 - A. Prangkat desa
 - B. Sinoman
 - C. Para kadang
 - D. Dhalang
 - E. Sindhen
2. Katrangan kang bener ngenani sujarane wayang yaiku (Wangsulan luwih saka siji)
 - A. Wayang mlebu ing Indonesia bareng karo agama Islam
 - B. Wayang asale saka kabudayan Melayu
 - C. Para ulama jaman biyen nganggo wayang minangka sarana dakwah
 - D. Wayang ana wiwit abad kaping 10 Masehi
 - E. Wayang tumeka ing Indonesia bareng karo para pedagang saka Persia
3. Carane Gajah Sena nyuwek bungkuse Bima yaiku kanthi (Wangsulan luwih saka siji)
 - A. Dilungguhi
 - B. Diidak-idak
 - C. Nglungkeri bungkusane mau nganggo tlalene
 - D. Nyeluk wadyabalane kanggo bareng-bareng ngidak-idak siBungkus
 - E. Gadhinge diblesekake marang si Bungkus

4. Ngringkes wacan iku nyekakake wacan kang dawa dadi ringkes, nanging intine wacan ora owah. Bagean sing ora kena diilangake yaiku
- Gaya basa
 - Gagasan umum
 - Ilustrasi
 - Katrangan
 - Pacelathon
5. "Sang Guru ugi ngutus Dewi Umayi kinen nggladhi kawruh babagan kautaman marang si Bungkus."
- Tegese tembung "nggladhi" yaiku
- Menehi
 - Nggegulang
 - Nyinaoni
 - Golek
 - Njaluk
6. Gathukna unsur intrinsik lan katrangan kang trep!

Unsur Intrinsik
Tema
Alur
Latar

Katrangan
Nuduhake panggonan, wektu, lan swasana sajroning crita
Lelandhesan utawa underaning crita
Lakuning utawa urutan-urutan crita saka wiwitan nganti pungkasan kanthi runtut

7. Nalika kadhapuk dadi panatacara ora kena nindakake solah bawa kang ora mranani, kaya ta (Wangsulan luwih saka siji)
- Ngadeg ngadhep para rawuh
 - Ngadeg lelambaran sikil siji
 - Ngadeg kaku
 - Ngadeg lelendhetan papan wicara
 - Ngadeg kanthi semangat
8. " Kepareng paring pangestu kanthi jawat asta kaliyan risang"
- Tembung "jawat asta" tegese
- Gandhengan
 - Ngapurancang
 - Salaman
 - Solah bawa
 - Narik
9. Gathukna struktur teks panatacara lan tuladha kang trep!

Struktur Teks Panatacara
Uluk salam
Atur pakurmatan
Atur pamuji sukur

Tuladha
Wilujeng enjang
Ingang kapisan, sumangga kita ngaturaken puji sukur wonten ing ngarsanipun Gusti Ingang Murbeng Agesang
Ingang kinormatan Bapak Kepala Sekolah, saha para guru ingkang kula urmati.

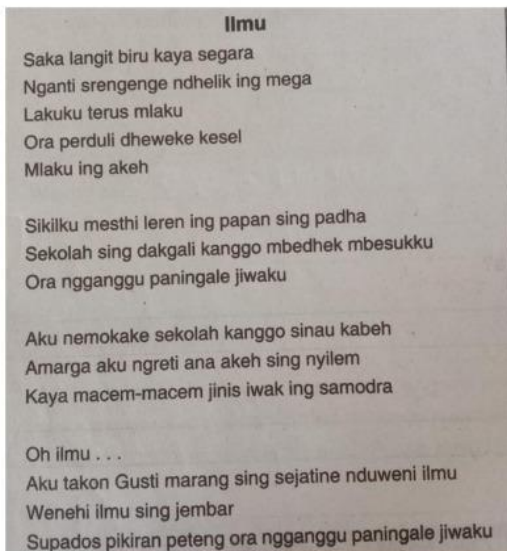
10. Ing ngisor iki kang kalebu perangan atur pakurmatan yaitu (Wangsulan luwih saka siji)
- Sumangga kula panjenengan ngonjukaken puji sukur dhumateng Gusti
 - Matur nuwun awit rawuhipun panjenengan ing titi wanci punika
 - Dhumateng para siswa, mudha-mudhi ingkang kula tresnani

- D. Dhumateng Bapak Kepala Sekolah ing kula urmati
E. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh
11. Idepe kaya
- Mager timun
 - Mblarak sempal
 - Nyigar jambe
 - Ngudhup turi
 - Tumenga ing tawang
12. Tujuan maca endah geguritan yaiku
- Nemokake unsur batin geguritan
 - Nemokake unsur fisik geguritan
 - Supaya sing mirsani padha nggumun lan eram marang sing maca
 - Bisa menehi tandha andhegan, nata napas, lan pangucapan
 - Sing nyemak dadi mangretni isi, piweling, lan kaendahan geguritan
13. Katrangan sing bener ngenani geguritan lan tembang yaiku (Wangsulan luwih saka siji)
- Geguritan cacahé wanda lan cacahé gatra ana tata aturane
 - Geguritan iku olehe maca kudu ditembangake/dilagokake
 - Geguritan iku ora kaiket guru gatra, guru wilangan, lan guru lagu
 - Tembang macapat iku nduweni guru gatra, guru wilangan, lan guru lagu
 - Tembang iku nggunakake purwakanthi guru swara a-b-a-b
14. Gathukna unsur geguritan lan katrangan kang trep!

Unsur Geguritan	
Rasa pangrasa	☐
Swasana	☐
Amanat	☐

Katrangan	
Kahanane batin/jiwa pamaca sawise maca geguritan	☐
Bab kang pengin diwedharake panganggit marang pamaca	☐
Rasa simpati, empati, antipasti, sedhih, susah, seneng, kangen, lan gumun ing geguritan	☐

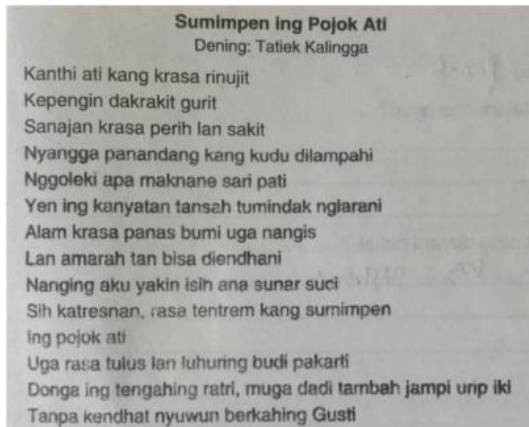
Geguritan kanggo pitakonan nomer 14 lan 15.

15. Tema geguritan kasebut yaiku
- Alam
 - Pendhidhikan
 - Kamanungsan
 - Paseduluran
 - Kepahlawanan
16. Tembung "wasitaning" nduweni teges (Wangsulan luwih saka siji)
- Wewarah
 - Ati

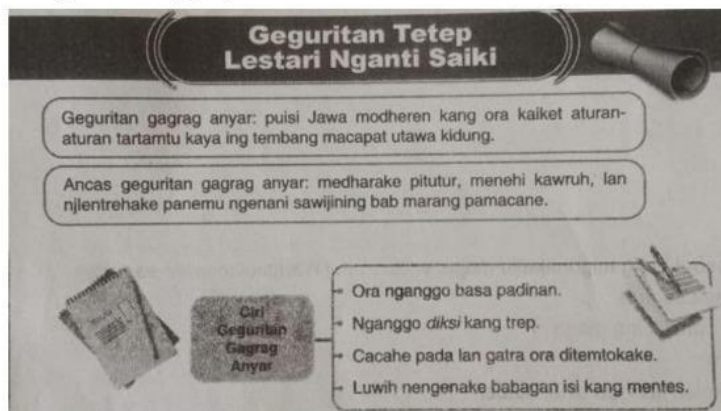
- C. Piwulang
 - D. Becik
 - E. Nggladhi
17. Larik ing geguritan kasebut kang migunakake majas yaiku (Wangsulan luwih saka siji)
- A. Saka langit biru kaya segara
 - B. Nganti srengenge ndhelik ing mega
 - C. Lakuku terus mlaku
 - D. Aku nemokake sekolah kanggo sinau kabeh
 - E. Amarga aku ngreti ana akeh sing nyilem

Geguritan kanggo pitakonan nomoer 16 lan 17.

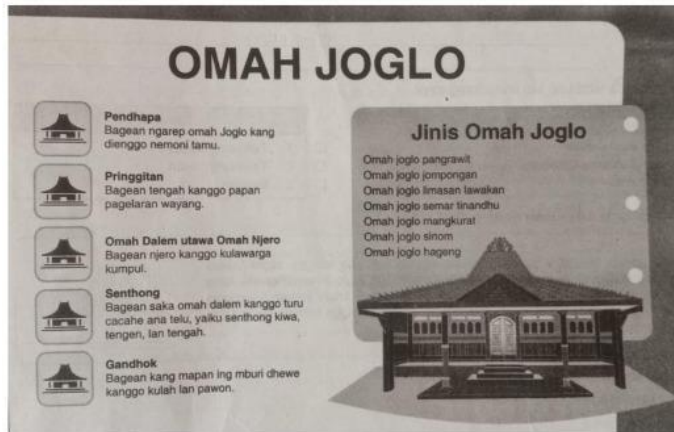
18. Tegese larik kapisan lan kapindho geguritan ing dhuwur yaiku
- A. Kepengin nulis geguritan kang endah
 - B. Kepengin gawe geguritan kang gawe sedhih
 - C. Kepengin nulis geguritan kanthi ati kang kelara-lara
 - D. Geguritan iku obate ati kang lara
 - E. Gawe geguritan kudu trep karo pepenginan ati
19. Isine geguritan kasebut yaiku ngenani (Wangsulan luwih saka siji)
- A. Nglakoni apa kang dadi pepesthen urip kanthi nggersula
 - B. Gegambaran ati kang kelara-lara
 - C. Ndedonga marang Gusti ing tengah wengi kanggo tamba ati kang lagi kelara-lara
 - D. Tumindak kang nalisir
 - E. Gegambaran ati kang nduweni sipat srakah

Infografik kanggo pitakonan nomer 18 lan 19.

20. Bab kang dijlentrehake ing infografik kasebut yaiku
- A. Pangerten, ancas, lan ciri geguritan gagrag anyar
 - B. Pangerten, unsur batin, lan unsur fisik geguritan gagrag anyar
 - C. Ancas, unsur, lan struktur geguritan gagrag anyar
 - D. Gancaran, ciri, lan cara gawe geguritan gagrag anyar
 - E. Pangerten, struktur, lan ciri tembung ing geguritan gagrag anyar

21. Ing ngisor iki katrangan kang bener miturut infografik kasebut yaiku (Wangsulan luwih saka siji)
- Basa ing geguritan gagrag anyar nganggo basa padinan
 - Geguritan gagrag anyar bisa dadi sarana kanggo menehi kawruh
 - Geguritan gagrag anyar iku katulis mawa paugeran tartamtu
 - Cacahe gatra lan padha ing geguritan gagrag anyar ora ditemtokake
 - Geguritan gagrag anyar ora ana kawruhe
22. Gatekno infografik kasebut.

- Katrangan ing ngisor iki kang bener miturut infografik ing dhuwur yaiku (Wangsulan luwih saka siji)
- Omah joglo jinise ana lima
 - Omah joglo nduweni limang bagean
 - Bagean ngarep omah joglo kanggo kamar sing duwe omah
 - Bagean gandhok kanggo kulah lan pawon
 - Bagean omah joglo kang kanggo nemoni tamu ana ing bagean tengah
23. Trap-trapan nulis karangan dheskripsi sawise nyusun cengkorongan yaiku
- Nliti panulisan katrangan
 - Ngrembakakake cengkorongan
 - Gawe gegambaran obyek
 - Observasi
 - Netepake obyek
24. Gathukna tembung lan kinase kang trep!

Tembung
Blaba wuda
Sidhem premanem
Wruh

Jinise
Tembung saroja
Tembung plutan
Bebasan

25.

Joglo semar tinandhu kaya gambar ing nduwur, lumrahe kanggo

- Senthong
- Omah kiwa
- Omah dalem
- Regol
- Payon

26. Wacan kang digunakake kanggo nggambarake utawa nerangake sawijining papan, barang, lan liya-liyane kanthi cetha diarani wacan

- A. Dheskripsi
- B. Argumentasi
- C. Persuasi
- D. Naratif
- E. Eksposisi

27. Bagean pendhapa diapit dening (Wangsulan luwih saka siji)

- A. Gandhok
- B. Pringgitan
- C. Pengrawit apitan
- D. Tajuk mangkurat
- E. Omah njero

Wacan kanggo pitakonan nomer 27-29

Omah joglo akeh jinise, ing antarane joglo mangkurat lan joglo hageng. Joglo mangkurat padha karo joglo pangrawit, nanging luwih dhuwur lan cara nyambung payon penanggap nganggo penitih. Payon kasusun telung mrenggang, yaiku dhuwur brunjung, tengah penanggap, ngisor penitih (teras). Nanging yen diwenehi sasusun payon maneh ing ngisor penitih payon iki kasebut payon peningrat. Dene joglo hageng yaiku omah joglo kang nduweni payon luwih cendhek lan ditambahi payon sing diarani pengeret lan ditambahi tratak killing. Tuladha wewangunan joglo hageng yaiku Pendhapa Agung Istana Mangkunegaran Surakarta.

28. Ing ngisor iki mrenggang kang dienggo nyusun payon yaiku (Wangsulan luwih saka siji)

- A. Pengeret
- B. Dhuwur brunjung
- C. Tengah penanggap
- D. Teras
- E. Tratak killing

29. Carane nyambung payon penanggap ing joglo mangkurat nganggo

- A. Pangrawit
- B. Mrenggang
- C. Brunjung
- D. Peningrat
- E. Penitih

30. Pendhapa Agung Istana Mangkunegaran Surakarta kalebu jinis wewangunan omah joglo

- A. Mangkurat
- B. Pangrawit
- C. Jompongan
- D. Hageng
- E. Sinom

31. Ing ngisor iki aksara murda lan wujud sing bener yaiku

- A. Ba =
- B. Na =
- C. Ga =
- D. Ta =
- E. Sa =

32. Aksara murda digunakake kanggo nulis bab-bab ing ngisor iki, kaya ta (Wangsulan luwih saka siji)

- A. Jeneng dhiri
- B. Jeneng panggonan
- C. Jeneng lembaga
- D. Jeneng panganan
- E. Jeneng adat

33. || นาคาธิบดี นาคาธิบดี นาคาธิบดี นาคาธิบดี . . . ||

- A. ສຸກກຳໄຫ
- B. ສຸກກຳໄຫ
- C. ລາງໄຫ 2 ສຸກກຳໄຫ
- D. ສິໄຫ
- E. ລາງກຳໄຫ

34. Panulisan aksara murda uga kudu nggatekake pasangane. Sawise nulis aksara Jawa sing ngandhut aksara murda, aja lali ditliti maneh. Nliti panulisan iki diarani nyunting. Nyunting panulisan aksara Jawa yaiku mbenerake babagan kaidah-kaidah panulisane aksara. Kaidah kang perlu ditliti yaiku kaya ing ngisor iki.

1. Panggonane aksara murda.
2. Wujude aksara murda.
3. Panggonan lan wujud sandhangan uga pasangan aksara murda kang bener.

Bab kang perlu disunting ana ing pnulisan aksara murda yaiku (Wangsulan luwih saka siji)

- A. Wasesane aksara
B. Panggonane aksara
C. Jenenge kutha
D. Panggonane pasangan aksara
E. Wujude sandhangan sajrone aksara

35. Gathukna aksara murda lan latine kang trep!

Aksara Murda	
𑍌	𑍌
𑍍	𑍍
𑍎	𑍎

	Latine
	Na
	Ka
	Ga

36. "Patih Gandamana", menawa ditulis nganggo aksara jawa dadi

- A. ជាតំណាងអន្តរជាតិ

- E. ជាតិ 3 អង្គ ២ អង្គ

E.

- A. Aksara murda ora kena diwenehi sandhangan
- B. Aksara murda cukup ditulis sakasara saben satembung
- C. Aksara murda kena dadi sesigeg ing wanda
- D. Aksara murda kena dipangku
- E. Aksara murda duwe pasangan saengga bisa dadi pasangan

E. Wahyu wani maju uga pinter

E. Jawa Barat